

รายงานการสัมมนาในระดับภูมิภาคของกลุ่มรัฐสภาว่าด้วยอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบา
สำหรับรัฐสภาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ผ่านกรอบสมัชชารัฐสภาอาเซียน (AIPA)

ระหว่างวันที่ ๗ - ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑
ณ กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

คณะผู้แทนสมานิติบัญญัติแห่งชาติ นำโดย พลเอก ไพบยนต์ คำทันเจริญ สมาชิกสมานิติบัญญัติแห่งชาติ ในฐานะหัวหน้าคณะผู้แทนสมานิติบัญญัติแห่งชาติ ร่วมด้วยพลเอก นิพัทธ์ ทองเล็ก สมาชิกสมานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้เข้าร่วมการสัมมนาในระดับภูมิภาคของกลุ่มรัฐสภาว่าด้วยอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบาสำหรับรัฐสภาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ผ่านกรอบสมัชชารัฐสภาอาเซียน (AIPA) ระหว่างวันที่ ๗ - ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ณ กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย การสัมมนาดังกล่าวจัดโดยกลุ่มรัฐสภาว่าด้วยอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบา (Parliamentary Forum on Small Arms and Light Weapons : PFSALW) โดยรับการสนับสนุนจากสำนักงานกิจการการลดอาวุธแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office of Disarmament Affairs : UNODA) และ Trust Facility Supporting Cooperation on Arms Regulation (UNSCAR) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วมและความเข้าใจของฝ่ายนิติบัญญัติต่อสนธิสัญญาการค้าอาวุธและการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการสหประชาชาติเกี่ยวกับปัญหาอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบาในทุกมิติ รวมทั้ง การสนับสนุนวาระ ๒๐๓๐ ของสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืนเป้าหมายที่ ๑๖ ว่าด้วยการส่งเสริมสันติภาพและการเข้าถึงระบบยุติธรรมอย่างเท่าเทียม ประเด็นที่ ๔ เรื่องการลดการลักลอบการเคลื่อนย้ายอาวุธ

ประเทศสมาชิก AIPA ที่เข้าร่วมการสัมมนาในครั้งนี้มีจำนวน ๔ ประเทศ ประกอบด้วย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และราชอาณาจักรไทย ร่วมด้วยผู้แทนจากองค์กรระหว่างประเทศและองค์กรพัฒนาเอกชนที่มีกรอบความรับผิดชอบเกี่ยวกับการลดอาวุธและการสร้างความร่วมมือที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและความรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบา เช่น ผู้แทนจากสำนักงานกิจการว่าด้วยการลดอาวุธแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office of Disarmament Affairs : UNODA) โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Program) องค์กรเพื่อสตรีแห่งสหประชาชาติ (UNWOMEN) กลุ่มรัฐสภาว่าด้วยอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบา (Parliamentary Forum on Small Arms and Light Weapons) สำนักงานป้องกันยาเสพติดและปราบปรามอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (UN Office on Drugs and Crime - UNODC) และผู้แทนจากองค์กรพัฒนาเอกชนที่ทำงานเกี่ยวข้องกับลดอาวุธ เช่น Centre for Armed Violence Reduction (CAVR)

พิธีเปิดการสัมมนามีขึ้นในวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๑ มีนายอิสรา สุนทรวัฒน์ เลขาธิการสมัชชารัฐสภาอาเซียน และ Mrs. Karen Olofsson เลขาธิการกลุ่มรัฐสภาว่าด้วยอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบา (PFSALW) โดยนายอิสรา สุนทรวัฒน์ ได้กล่าวต่อที่ประชุมว่าความริเริ่มในครั้งนี้เป็นผลมาจากความร่วมมือระหว่าง AIPA และกลุ่มรัฐสภาว่าด้วยอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบา ซึ่งเล็งเห็นความสำคัญของปัญหา ความรุนแรง และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการแพร่ขยายของอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ การสัมมนาในครั้งนี้เป็นความริเริ่มครั้งสำคัญที่จะได้มีการพูดคุยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับปัญหาอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบา ขณะที่ Mrs. Karen Olofsson เลขาธิการกลุ่มรัฐสภาว่าด้วยอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบา กล่าวว่าจากสถิติล่าสุดปัญหาอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบาเป็นปัจจัยหลักที่ก่อให้เกิดความรุนแรงและสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชากรโลกในปัจจุบัน ซึ่งสาเหตุสำคัญเกิดจากปัญหาการลักลอบค้าอาวุธผิดกฎหมาย รวมทั้งการบังคับใช้ข้อตกลงและกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง เช่น การลงนามและให้สัตยาบัน รวมทั้งการสร้างความรู้ในเรื่องดังกล่าว นอกจากนี้ การจัดการ

สัมมนาในครั้งนี่ยังมีเป้าหมายในการรวบรวมความคิดเห็นของรัฐสภาของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะและจัดทำเป็นรายงานเพื่อนำเสนอต่อการประชุมทบทวนแผนปฏิบัติการสหประชาชาติเกี่ยวกับปัญหาอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบา ครั้งที่ ๓ (Preparatory step to the United Nations Program of Action on Small Arms : UNPoA 3rd review conference) ซึ่งจะจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๘ – ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๑ ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา

พิธีเปิดการสัมมนาระดับภูมิภาคของกลุ่มรัฐสภาว่าด้วยอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบา สำหรับรัฐสภาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ผ่านกรอบสมัชชารัฐสภาอาเซียน (AIPA) วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๑

ช่วงที่ ๑ : การปฏิบัติตามวาระการพัฒนาที่ยั่งยืนแห่งสหประชาชาติ เป้าหมายที่ ๑๖.๔.๒ (สัดส่วนหลักฐานและบันทึกการจับกุมอาวุธขนาดเล็กและขนาดเบาซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานทางกฎหมายนานาชาติ) (Implementation of the 2030 Agenda and the Sustainable Development Goal 16.4.2 in Asia) เป็นการนำเสนอความเชื่อมโยงและความสำคัญของการปฏิบัติตามวาระการพัฒนาที่ยั่งยืนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับปัญหาอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบา โดย Mr. Ivor Fung เจ้าหน้าที่อาวุโสประจำสำนักงานกิจการว่าด้วยการลดอาวุธแห่งสหประชาชาติ (UNODA) ได้บรรยายสรุปต่อที่ประชุม โดยกล่าวถึงความสำคัญของปัจจัยต่างๆ ที่จะสนับสนุนและส่งผลให้การดำเนินการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับการป้องกันและแพร่ขยายของอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบา รวมทั้ง การตรวจสอบติดตามการจับกุมและจัดทำตัวชี้วัดของการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการลักลอบค้าอาวุธผิดกฎหมาย

พลเอก นิพัทธ์ ทองเล็ก ผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้กล่าวต่อที่ประชุมว่า ปัญหาอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบามีความเชื่อมโยงกับการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งทุกฝ่ายจำเป็นต้องให้ความสำคัญและสร้างความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง ทั้งนี้ หากปราศจากสันติภาพและความมั่นคงแล้วการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นเรื่องที่ยากมาก ดังนั้น ประเทศไทยจึงให้ความสำคัญกับการสร้างสังคมที่ปรองดองและมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย โดยมีหน่วยงานของภาครัฐบาลเป็นศูนย์กลางสำคัญในการประสานความร่วมมือและการติดตามความคืบหน้าในการนำมาตรการต่างๆ ไปสู่การปฏิบัติตามวาระของการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๑๖ นอกจากนั้น ประเทศไทยยังให้ความสำคัญกับการสร้างความ-

สอดคล้องระหว่างกฎหมายภายในกับกฎหมายและระเบียบวิธีปฏิบัติสากล และแสดงความชื่นชมความร่วมมือระหว่าง AIPA และกลุ่มรัฐสภาว่าด้วยอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบาในการจัดการสัมมนาครั้งนี้ ซึ่งถือเป็นครั้งแรกและเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาความร่วมมือต่อไปในอนาคต

คณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติถ่ายภาพร่วมกับคณะผู้แทนรัฐสภาสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

ช่วงที่ ๒ : บทบาทของสตรีในกระบวนการสันติภาพและความมั่นคง : การสร้างความเข้มแข็งที่เกี่ยวข้องกับเพศสภาพในบทบาทของฝ่ายนิติบัญญัติเพื่อป้องกันและลดความรุนแรงที่เกิดขึ้นจากอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบา (Women in Peace and Security – Strengthening the gender perspective in the parliamentary action towards for the prevention and reduction of SALW related violence) มีการนำเสนอข้อมูลต่อที่ประชุมโดย ดร. Sabine Machl ผู้แทนขององค์การเพื่อสตรีแห่งสหประชาชาติ (UNWOMEN) ประจำอินโดนีเซีย โดยอธิบายถึงความพยายามให้ความสำคัญและเพิ่มน้ำหนักในการปฏิบัติงานในส่วนของการทำงานเชิงป้องกันและการตอบโต้กับแนวคิดรุนแรงสุดโต่ง (Extremism) การดำเนินการดังกล่าวควบคู่ไปกับการเพิ่มขีดความสามารถและการมีส่วนร่วมของสตรีในทุกมิติ ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม การสนับสนุนความเท่าเทียมทางเพศและการเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและกระบวนการตัดสินใจ ซึ่งจะทำให้สตรีได้รับการยอมรับและมีส่วนช่วยลดความรุนแรงทางเพศที่เกิดขึ้น อย่างไรก็ตาม ปัจจัยสำคัญในการบรรลุเป้าหมายดังกล่าว คือ การปรับเปลี่ยนทัศนคติและความเชื่อทางสังคมและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของสตรีในสังคม

พลเอก ไชยยนต์ คำตันเจริญ หัวหน้าคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้นำเสนอการดำเนินการของฝ่ายไทยโดยกล่าวว่า ประเทศไทยมีนโยบายเน้นความเชื่อมโยงระหว่างการรักษาสันติภาพและการเสริมสร้างสันติภาพกับการพัฒนาที่ยั่งยืน ตลอดจนบทบาทของสตรีในกระบวนการสันติภาพ โดยประเทศไทยให้ความสำคัญกับวาระเรื่อง Women, Peace and Security (WPS) เพื่อส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมของสตรีในกระบวนการสันติภาพ ทั้งในปฏิบัติการรักษาสันติภาพ การเสริมสร้างสันติภาพ และการฟื้นฟูประเทศภายหลังความขัดแย้ง เนื่องจากเล็งเห็นความสำคัญและศักยภาพของสตรีในกระบวนการเจรจาหรือ

ด้านสันติภาพ และการแก้ไขสถานการณ์ความขัดแย้งต่าง ๆ การเสริมสร้างบทบาทของผู้หญิงและการสร้างความเท่าเทียมทางเพศระหว่างหญิงชายเป็นมาตรการสำคัญของการส่งเสริมให้สตรีเพื่อบทบาททางสังคมในทุกมิติมากยิ่งขึ้น โดยมีตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จ เช่น การเข้าไปมีส่วนร่วมในการสนับสนุนและเสริมสร้างสันติภาพและความมั่นคงและมีนายกรัฐมนตรีผู้หญิงคนแรกของประเทศแล้ว นอกจากนี้ ยังมีสัดส่วนการเพิ่มขึ้นของจำนวนสตรีกับการมีส่วนร่วมทางสังคมในประเทศไทยในหลายมิติ เช่น การมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ การดำรงตำแหน่งบริหารระดับสูงของสตรี และการเป็นตัวแทนจากประเทศไทยในกองกำลังรักษาสันติภาพของสหประชาชาติ ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละหกของกองกำลังทั้งหมด ในขณะที่อัตราเฉลี่ยของสัดส่วนสตรีที่เข้าร่วมกองกำลังรักษาสันติภาพของสหประชาชาติอยู่ที่ร้อยละสาม

สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้สนับสนุนและดำเนินการในหลากหลายรูปแบบในการสนับสนุนบทบาทของสตรี เช่น การสร้างความตระหนักรู้เรื่องทัศนคติทางเพศและความเท่าเทียมทางเพศ การกระตุ้นให้สตรีเข้าไปมีบทบาทในกระบวนการทางเศรษฐกิจและสังคมมากยิ่งขึ้น การส่งเสริมสิทธิสตรี และการเข้าไปมีส่วนร่วมในการสร้างสันติภาพ ยุติความขัดแย้ง รวมไปถึงความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับอาวุธตามแบบ การดำเนินการต่างๆ เหล่านี้ได้รับการสนับสนุนจากคณะกรรมการด้านสังคมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งเล็งเห็นความสำคัญและจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องต่อไป

ช่วงที่ ๓ : อนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมอาวุธ : แนวทางการปฏิบัติที่เป็นที่ยอมรับและการปฏิบัติตามสนธิสัญญาการค้าอาวุธและการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการสหประชาชาติเกี่ยวกับปัญหาอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบา การพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๑๖ ว่าด้วยการส่งเสริมสันติภาพและการเข้าถึงระบบยุติธรรมอย่างเท่าเทียม ประเด็นที่ ๔ เรื่องการลดการลักลอบการเคลื่อนย้ายอาวุธ (International Conventional Arms Regulation Instrument – Implementation and universalization of the ATT, the UNPoA and the SDG 16.4.2) Ms. Spyridoula A. Metallinou ผู้เชี่ยวชาญจากโครงการ Global Firearms Program ของสหประชาชาติ นำเสนอความเชื่อมโยงของการลักลอบการค้าอาวุธและอาชญากรรมข้ามชาติอื่น ได้แก่ การก่อการร้าย การค้ามนุษย์ การค้าอาวุธข้ามชาติ ความรุนแรงที่เกิดจากอาชญากรรม อาชญากรรมทางไซเบอร์ โจรสลัด และการทำประมงผิดกฎหมายและอันตรายต่อสัตว์ป่า ดังนั้นความร่วมมือและการดำเนินการของนานาชาติควรมีความเป็นเอกภาพและสอดคล้องกันเป็นขั้นตอน ทั้งนี้บทบาทของฝ่ายนิติบัญญัติเป็นกลไกสำคัญในการป้องกันและปราบปรามการค้าอาวุธที่ผิดกฎหมายซึ่งสามารถดำเนินการได้ใน ๓ มิติ ได้แก่ ๑) การออกกฎหมาย ๒) การบังคับใช้กฎหมาย และ ๓) การควบคุมและติดตามผล ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวสามารถอ้างอิงและเชื่อมโยงกับกฎระเบียบและเครื่องมือระหว่างประเทศที่ทำหน้าที่แตกต่างกันใน ๓ รูปแบบ ได้แก่ ๑) การป้องกันอาชญากรรม (Crime Control) เช่น อนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร (United Nations Convention against Transnational Organized Crime) อนุสัญญาว่าด้วยอาวุธปืน (Firearms Protocol) ๒) การลดอาวุธ (Disarmament) เช่น แผนปฏิบัติการสหประชาชาติเกี่ยวกับปัญหาอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบา (UN Program of Action on small arms and light weapons : UNPoA) และข้อตกลงนานาชาติว่าด้วยการติดตามการค้าอาวุธ (International Tracing Instrument : ITI) และ ๓) กฎระเบียบการค้าอาวุธ (Trade Regulation) เช่น สนธิสัญญาการค้าอาวุธ (Arms Trade Treaty : ATT)

ขณะที่ นาย Deepayan Basu Ray ผู้อำนวยการด้านการควบคุมอาวุธ Centre for Armed Violence Reduction (CAVR) กล่าวถึงความสัมพันธ์ในเชิงความขัดแย้งว่า หากไม่สามารถลดการแพร่ขยายของการค้าอาวุธผิดกฎหมายซึ่งเป็นที่มาของความรุนแรงก็จะเป็นการไม่สามารถประสบความสำเร็จด้านการพัฒนา ซึ่งเป็นภัยคุกคามร้ายแรงต่อสังคม ทั้งนี้ บทบาทของสมาชิกรัฐสภาจึงมีส่วนในการสนับสนุนความพยายามในการ

เอาชนะภัยคุกคามดังกล่าวได้ ภายใต้การดำเนินการ ๓ มิติ ได้แก่ ๑) การเชื่อมโยงกฎหมายและการประเมินผล ๒) การแสวงหาความมุ่งมั่นและเจตจำนงทางการเมือง และ ๓) การสร้างความสำนึกรับผิดชอบ

พลเอก นิพัทธ์ ทองเล็ก ผู้แทนสถานิติบัญญัติแห่งชาติ กล่าวต่อที่ประชุมว่า ในประเด็นการให้ความร่วมมือและปฏิบัติตามข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบา นั้น ประเทศไทยได้ลงนามในสนธิสัญญาการค้าอาวุธ (ATT) ตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ และมีเป้าหมายที่จะให้สัตยาบันในสนธิสัญญาฉบับดังกล่าวโดยเร็ว ซึ่งในปัจจุบันอยู่ระหว่างการปรับปรุงกฎหมายภายในให้มีความสอดคล้องและเป็นไปตามรายละเอียดของสนธิสัญญาฉบับดังกล่าว ในขณะที่การปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการสหประชาชาติเกี่ยวกับปัญหาอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบา (UNPoA) และการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ๑๖.๔ ประเทศไทยก็ได้เข้าร่วมการประชุมและจัดทำรายงานประจำปีอย่างสม่ำเสมอและการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมหลายฝ่ายเพื่อรับฟังขอการปรับปรุงและรายงานผลการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติการฯ และการติดตาม บันทึกผลการจับกุมและควบคุมการเคลื่อนไหวทางการเงินของการค้าอาวุธ ทั้งนี้ การดำเนินการทั้งหมดเพื่อเป็นการแสดงออกถึงความมุ่งมั่น ความตั้งใจจริง และแสดงออกถึงความโปร่งใสในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับปัญหาอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบา

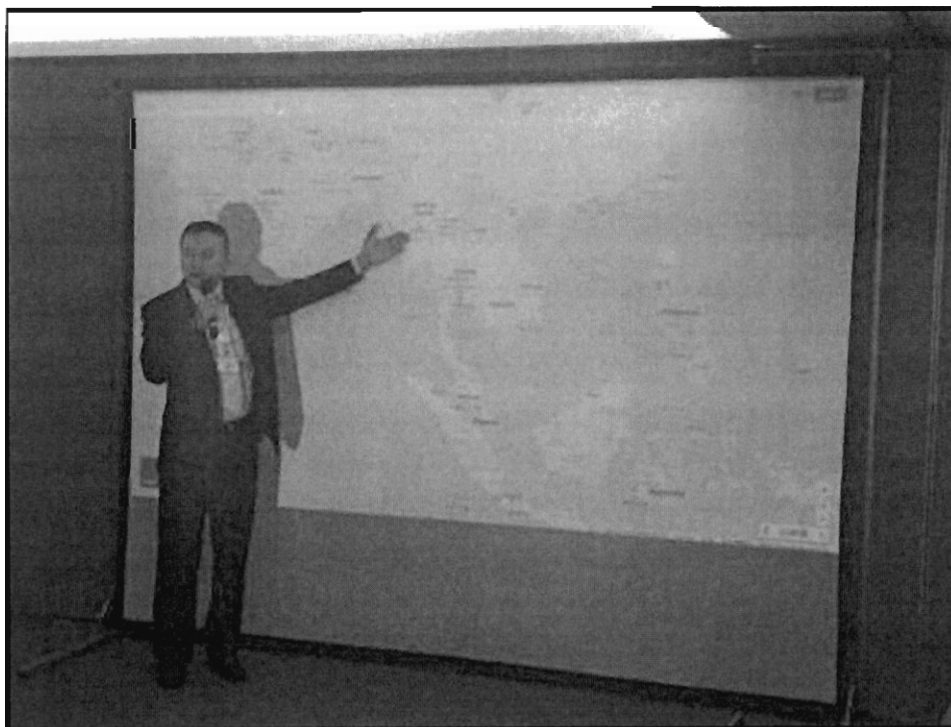

คณะผู้แทนสถานิติบัญญัติแห่งชาติ ระหว่างการสัมมนาวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑

อุปสรรคสำคัญสำหรับการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ๑๖.๔ คือ ความซับซ้อนของปัญหาการค้าอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบาและการบริหารจัดการฐานข้อมูล ในขณะที่ความสำเร็จของการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว คือ การแสดงออกถึงความมุ่งมั่นและความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐในการแก้ปัญหาทั้งในแง่ของการร่วมมือในการปฏิบัติและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และข้อมูล ทั้งนี้ คณะผู้แทนสถานิติบัญญัติแห่งชาติได้นำเสนอข้อเสนอแนะในการพัฒนาความร่วมมือในประเด็นดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ๒ ประเด็น ได้แก่ ๑) การสร้างเครือข่ายและการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการปัญหาอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบา และ ๒) การแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์การแก้ปัญหาจากตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จและจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ช่วงที่ ๔ : ความรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบา ทหารรับจ้างและบริษัทรักษาความปลอดภัย (SALW related Violence and private military and security companies) ผู้แทนจากโครงการ Global Firearms Program ของสหประชาชาติ Ms. Spyridoula A. Metallinou ได้บรรยายเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับบริษัททหารรับจ้างและบริษัทรักษาความปลอดภัยในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบา ซึ่งยืนยันถึงความจำเป็นที่จะต้องทำให้ธุรกิจนี้เป็นธุรกิจที่ถูกต้องตามกฎหมาย มีทหารลงทะเบียนเข้าสู่ระบบ เพื่อให้สามารถตรวจสอบและควบคุมการเคลื่อนย้ายอาวุธอย่างถูกต้องและโปร่งใส เพื่อป้องกันไม่ให้อาวุธตกไปอยู่ในการครอบครองของผู้ไม่ประสงค์ดี ซึ่งในกรณีนี้ไม่พบปัญหาที่เกิดขึ้นในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เนื่องจากธุรกิจทหารรับจ้างไม่เป็นที่แพร่หลายและการดำเนินการด้านความมั่นคงและอาวุธอยู่ในความควบคุมและดูแลของรัฐบาลตามกรอบของกฎหมายอย่างเคร่งครัด

อย่างไรก็ตาม การค้าอาวุธผิดกฎหมายในภูมิภาคนั้น เกิดจากผลของสงครามและความขัดแย้งภายในภูมิภาค เช่น การก่อการร้ายและแบ่งแยกดินแดน จึงทำให้เกิดอุปสงค์และอุปทานของความต้องการในการซื้อขายอาวุธ ซึ่งในตอนท้ายพลเอกนิพัทธ์ ทองเล็ก ผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้นำเสนอข้อมูลเส้นทางการเคลื่อนย้ายของการค้าอาวุธผิดกฎหมายในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ต่อที่ประชุม

พลเอก นิพัทธ์ ทองเล็ก ผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ นำเสนอข้อมูลเส้นทางการเคลื่อนย้ายของการค้าอาวุธผิดกฎหมายในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในระหว่างการสัมมนาช่วงที่ ๔

ช่วงที่ ๕ และช่วงที่ ๖ เครื่องมือของฝ่ายนิติบัญญัติในการลดและป้องกันความรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบา (Legislative tools/instruments for an improved SALW related violence prevention and reduction) และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของฝ่ายนิติบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน สนธิสัญญาการค้าอาวุธและการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการสหประชาชาติเกี่ยวกับปัญหาอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบา (Exchange of Parliamentary experience on Agenda 2030, ATT and UNPoA) คณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้นำเสนอข้อเสนอแนะของฝ่ายนิติบัญญัติในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบา ๓ ประเด็น ได้แก่ ๑) การเร่งลงนามเป็น

พันธกรณีและให้สัตยาบันต่อข้อตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบา ๒) การปรับปรุงและออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามปัญหาอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบา และ ๓) การสร้างความตระหนักรู้ในบริบทของสมาชิกรัฐสภา ทั้งนี้ เห็นควรว่าการดำเนินการจะมีประสิทธิภาพได้นั้นจะต้องเกิดจากการควบคุมดูแลอย่างเคร่งครัดของสหประชาชาติจากบนลงล่าง ผ่านการรายงานผลการปฏิบัติประจำปี การประเมินผล และการให้ความช่วยเหลือเฉพาะทาง ทั้งด้านการเงิน การบริหารจัดการข้อมูล การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยมีอุปสรรคที่สำคัญ ๓ ประการ ได้แก่ ๑) ความยากจนของประชาชน ๒) การจัดการภายหลังสงคราม (Post-war management) และ ๓) การสร้างความตระหนักรู้ในสังคม

คณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติร่วมการประชุมกลุ่มย่อยระหว่างการสัมมนา

ช่วงที่ ๖ สรุปผลการสัมมนา : การประชุมและรับรองแผนปฏิบัติการของฝ่ายนิติบัญญัติว่าด้วยวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๑๖ สนธิสัญญาการค้าอาวุธและการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการสหประชาชาติเกี่ยวกับปัญหาอาวุธเล็กและอาวุธเบา (Discussion and Adoption of a Parliamentary Action on SDG 16, ATT and UNPoA) ที่ประชุมได้เห็นชอบร่วมกันถึงอำนาจหน้าที่และบทบาทของฝ่ายนิติบัญญัติสำหรับการดำเนินการใน ๓ มิติ ดังนี้

๑) งานด้านนิติบัญญัติ (Legislation)

- การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการลงนามและให้สัตยาบันในสนธิสัญญาการค้าอาวุธ (ATT)
- การนำข้อตกลงระหว่างประเทศ เช่น สนธิสัญญาการค้าอาวุธ (ATT) และแผนปฏิบัติการสหประชาชาติเกี่ยวกับปัญหาอาวุธเล็กและอาวุธเบา (UNPoA) ไปสู่กฎหมายในระดับชาติ
- การใช้ข้อมูลของสหประชาชาติเป็นพื้นฐานในการอ้างอิงและเป็นแนวทางในการออกกฎหมายของประเทศสมาชิกให้สอดคล้องกัน

- การสื่อสารอย่างเป็นทางการระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายรัฐบาลในการสนับสนุนให้ออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบา

- การสร้างความร่วมมือระหว่างและข้ามหน่วยงานเพื่อประสานความร่วมมือ ผ่านการตั้งคณะกรรมการร่วมระดับชาติ

- ความริเริ่มในการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบา

๒) การสร้างความรู้ตระหนักรู้ (Awareness Raising)

- การสร้างความรู้ถึงถึงความสำคัญของการควบคุมอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบา เช่น การควบคุมประเภทของอาวุธที่อนุญาตให้ใช้ในธุรกิจทหารรับจ้าง

- การสร้างความรู้ให้แก่ประชาชนเพื่อความเข้าใจที่ดีขึ้นเกี่ยวกับข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมอาวุธปืน

- การสร้างความรู้ในหมู่สมาชิกรัฐสภาของความสำเร็จในการลงนามและให้สัตยาบันต่อสนธิสัญญาการค้าอาวุธ (ATT)

- การจัดโครงการเกี่ยวกับการกำจัดอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบา ระยะเวลา ๑ – ๒ ปี ภายใต้แนวทางของสหประชาชาติ

- การกระตุ้นให้ประเทศสมาชิกสหประชาชาติมีความรู้ในความสำเร็จของการศึกษานี้เกี่ยวกับอาวุธผิดกฎหมายและการกำจัดที่ระเบิดที่ยังหลงเหลืออยู่จากสงคราม

- การให้ความรู้และการศึกษาเฉพาะทางในพื้นที่ห่างไกลเกี่ยวกับการระบุลักษณะรูปพรรณของอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบา วัตถุระเบิดอื่น ๆ ระเบิด และวัตถุมีพิษอื่นๆ ที่เหลือจากสงคราม

- การสร้างความรู้ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ของฝ่ายนิติบัญญัติและกระบวนการปรึกษาหารือสาธารณะ

๓) การตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดิน (Oversight)

- การสร้างความเชื่อมั่นให้แก่การทำงานของคณะรัฐมนตรีผ่านบทบาทของฝ่ายนิติบัญญัติ ภายใต้ระบบการตรวจสอบและการคานอำนาจ

- การวิเคราะห์และประเมินผลในกระบวนการงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบา

- การจัดทำแผนปฏิบัติการระดับชาติอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบา

- การติดตามการปฏิบัติตามและการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- การทำงานร่วมกับหน่วยงานสหประชาชาติประจำประเทศเพื่อเป็นช่องทางในการสนับสนุนการประเมินผลการดำเนินงานด้านการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบา

- การนำเสนอผลการประชุมหรือสัมมนาที่เกี่ยวข้องกับอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบาที่มีให้รัฐสภาได้รับทราบ

พลเอก ไชยยนต์ คำตันเจริญ หัวหน้าคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และพลเอก นิพัทธ์ ทองเล็ก มอบของที่ระลึกให้แก่ Mrs. Karen Olofsson เลขาธิการกรกลุ่มรัฐสภาว่าด้วยอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบา

ทั้งนี้ ผลการของการสัมมนาและข้อเสนอแนะนี้จะถูกนำไปใช้ประกอบการจัดทำเป็นรายงานเพื่อนำเสนอต่อการประชุมทบทวนแผนปฏิบัติการสหประชาชาติเกี่ยวกับปัญหาอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบา ครั้งที่ ๓ (Preparatory step to the United Nations Program of Action on Small Arms : UNPoA 3rd review conference) ซึ่งจะจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๑ ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา

จัดทำโดย
 กลุ่มงานสมัชชารัฐสภาอาเซียน
 สำนักงานกิจการรัฐสภาระหว่างประเทศ
 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
 มิถุนายน ๒๕๖๑